

יום שלישי כ"ח בשבט תשע"ה

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

כתובות - ט"ו

1. **בשם ר' חנינא: מכשירים אשה רק ב'שני רוב' - רוב העיר כשרים ורוב סיעה הבאה מחוץ לעיר כשרים. אבל באחד מהם אין להכשיר, מה הטעם?**
אם נתיר ברוב סיעה לבדו, כגון שנבעלה רחוק מהעיר, יבואו להתיר אף ברוב העיר לבדו כגון כשארין שוק - ובאופן שהיא הלכה לביתו של הבעל שאז נחשב כ'קבוע' וכל קבוע כמחצה על מחצה ופסולה. ולכן גזרו גם במקרה שהבעל הלך אליה, אע"פ שמעיקר הדין 'כל דפריש מרובא פריש' וכשרה.
2. **תשע חנויות מוכרות שחוטה ואחת מוכרת נבלה. מה הדין כשמסופק ביניהם?**
א. אם אינו יודע באיזה מהן קנה - אסור, כיון שבחנות כל קבוע כמחצה על מחצה.
ב. אם מצא ברחוב של אותה העיר - מותר, הלך אחר הרוב.
ובזה מועיל אפילו רוב העיר לבד כגון שדלתות מדינה נעולות. ורק בהיתר לכהונה הצריכו שני רוב 'מעלה עשו ביוחסין'.
3. **היכן מצינו ש'כל קבוע כמחצה על מחצה'?**
א. לחומרא - 'תשע חנויות מוכרות כשר', כשלקח מהחנות, אסור.
אופן נוסף לחומרא - 'תשעה נבלות צפרדעים ונבלת שרץ אחד ביניהם, ונגע באחד מהן, ואינו יודע באיזה - ספיקו טמא'.
ב. לקולא - 'תשעה שרצים וצפרדע אחד ביניהם ונגע באחד מהן ואינו יודע באיזה מהן נגע, ברשות היחיד - ספיקו טמא. אבל ברשות הרבים - ספיקו טהור', משמע שבקבוע אין הולכים אחר הרוב בעיר שהם טמאים, להחשיבו כודאי טמא.
4. **מה המקור מהתורה שכל קבוע כמחצה על מחצה?**
נאמר ברצח: 'וארב לו וקם עליו', לר' שמעון הכוונה שחייב רק אם נתכוון לנרצח זה. עד שיתכוון לו.
רבנן חולקים וחייב אפילו אם נתכוון לאחר, והפסוק בא לפטור אדם שזרק אבן לתוך קבוצת אנשים שחלקם כנענים.
ואין מדובר שבקבוצה תשעה כנענים ואחד ישראל, שא"כ פטור מדין רוב. ואין מדובר במחצה ומחצה שא"כ פטור מדין ספק נפשות להקל.
אלא מדובר - בתשעה ישראלים וכנעני אחד, וכיון שהכנעני קבוע במקומו - כמחצה על מחצה ופטור.
5. **למסקנא - כיצד נפסק ההלכה בענין מי שנאנסה ואין ידוע אם נבעלה לכשר או לפסול?**
ר"ח בר אשי בשם רב: רק כשיש 'שני רוב' להכשיר, כשרה. וכן המעשה במשנה היה בקרונות של ציפורי שיש רוב נוסף.
אמנם רב חנן בר רבא בשם רב: ביאר שבמעשה במשנה היה רוב אחד ומ"מ היתה הוראת שעה להתיר.
6. **מצא תינוק מושלך, כיצד דינו?**
א. בעיר שרובה ישראל דינו כישראל - ופירש רב: לענין להחיותו מקופה של ישראל, אבל לא ליוחסין כגון בת להנשא לכהן כיון שצריך שני רוב. וחיידש רב פפא: שצריך להחזיר לו אבידה, [משא"כ למחצה על מחצה].
ב. בעיר שרובה עכו"ם דינו כעכו"ם - ופירש שמואל: שאעפ"כ מפקחין עליו את הגל כיון שבפיקוח נפש אין הולכין אחר הרוב. ופירש רב פפא: שנידון כעכו"ם לענין שמותר להאכילו נבילות בידיים.
ג. מחצה על מחצה דינו כישראל - פירש ריש לקיש: שהרי כשנגח שור ישראל את שור עכו"ם פטור, וכשנגח שור עכו"ם את שור ישראל משלם נזק שלם אפילו בתם.
אם נגח שור ישראל את שורו של אותו תינוק, יאמר לו הבא ראיה שישראל אתה.
אם נגח שור התינוק שור ישראל, חצי משלם כדן ישראל ולגבי החצי השני יאמר לו הבא ראיה שעכו"ם אני [ולענין זה אמרו שדינו כישראל].
דברי המשנה הבאה יובאו בדף הבא.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)